

SER. 0002 01.2016
SER. 0012. 3. 107. 2016

URZĄD MIASTA
MIKOŁÓW
Wydział
Gospodarki Komunalnej

TRANSPORT ZBIOROWY

Na terenie gminy Mikołów występuje 25 linii autobusowych dotowanych przez gminę Mikołów. Z tego 13 linii to linie gminne, 11 linii to linie wojewódzkie a 1 linia to linia bezbiletowa, organizowana przez Łaziska Górne na podstawie podpisanego Porozumienia Międzygminnego (zabezpieczenie komunikacji miejskiej mieszkańcom Mikołowa w rejonie Kolonia Huta).

LINIE GMINNE

Linie gminne są finansowane przez gminę Mikołów na podstawie zawartego Porozumienia Międzygminnego nr 53/2014. W roku 2015 zapłata przewoźnikowi za wykonane wzm na terenie gminy Mikołów w wielkości 730 912,9 wzm wyniosła 3 155 185,70 zł. Pokrycie jednostkowe wzm ze środków gminy wyniosło 4,21 zł.

Powyższa stawka wynika ze wzoru ustalonego w Porozumieniu Międzygminnym, którego głównym składnikiem są wydatki na komunikację i organizatora. Wydatki są pomniejszone o przychody ze sprzedaży biletów.

W przypadku gdyby gmina Mikołów chciała wytrącić linie gminne z Porozumienia Międzygminnego należałoby powołać Organizatora, który będzie planował, organizował i zarządzał gminnymi przewozami pasażerskimi. Przykładowo w Łaziskach Górnych Organizatorem jest spółka gminna PGKiM Łaziska Górne, która od stycznia br organizuje „bezpłatne linie” gminne. Linie te wcześniej zostały wytrącone z Porozumienia Międzygminnego.

W związku z powyższym powstałaby konieczność utworzenia jednostki odpowiedzialnej za wszystkie prace związane z organizowaniem komunikacji w gminie, co wiąże się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów.

Utworzenie „bezpłatnej komunikacji” dla pasażerów w gminie Mikołów nie musi być wcale korzystniejsza dla gminy Mikołów niż organizowanie tych linii przez MZK Tychy. Przykładem jest gmina Ornontowice, która wprowadziła z końcem roku 2014 jedną „linię bezpłatną” i z dniem 1 stycznia 2016 roku zrezygnowała z kontynuowania tego zadania.

Wyprowadzenie naszych linii gminnych z Porozumienia Międzygminnego spowoduje również wzrost stawki pokrycia jednostkowego wzm. Obecna stawka 4,21 zł/ wzm wynika ze wzoru ustalonego w Porozumieniu Międzygminnym, którego głównym składnikiem są wydatki na komunikację i organizatora. Wydatki na komunikację wynikają przede wszystkim ze zleconej przez gminę pracy przewozowej wykonywanej różnymi taborami takimi jak:

- mikrobusami (stawka wynosi od 2 zł do 3 zł za 1 wzm)
- taborem B – krótki autobus (stawka wynosi 6,27 zł/1 wzm)
- taborem C – przegub (stawka wynosi 7,27 zł/1 wzm).

W związku z powyższym, jeżeli wyprowadzimy linie gminne z Porozumienia Międzygminnego, to na terenie gminy Mikołów praca przewozowa będzie wykonywana w głównej mierze taborem B i C, którego stawki obecnie są znacznie wyższe niż obecna uśredniona stawka dopłaty przez naszą gminę.

Nadmienić należy, że wprowadzenie bezpłatnych linii komunikacyjnych w Mikołowie może spowodować interwencje pasażerów linii komunikacyjnych, w których będą nadal obowiązywać bilety. Ponadto można spodziewać się również wniosków mieszkańców Mikołowa z rejonów, w których komunikacja mikrobusowa nie istnieje lub obsługiwana jest w niewielkim zakresie.

LINIE WOJEWÓDZKIE

Linie wojewódzkie na terenie gminy Mikołów są realizowane przez dwóch operatorów: MZK Tychy i KZK GOP.

W roku 2015 na liniach wojewódzkich gmina Mikołów zapłaciła na liniach:

- a) MZK Tychy - 2.958.017,04 zł, (702 352,7 wzkm.)
stawka: **4,21 zł/ wzkm** (pokrycie jednostkowe wzkm wynikające z wzoru Porozumienia Międzygminnego)
6,65 zł/ wzkm (koszt płacony przewoźnikowi)
- b) KZK GOP – 2.106.154,15 zł (449 161,20 wzkm)
stawka: (pokrycie jednostkowe wzkm)
linia 37	4,13 zł
linia 41	4,16 zł
linia 120	5,38 zł
linia 653	5,80 zł
linia 669	5,45 zł
linia 695	4,64 zł

Powyższe zadanie zostało zapłacone na podstawie zawartych umów w sprawie pomocy finansowej udzielanej Województwu Śląskiemu przez Gminę Mikołów w formie dotacji celowej.

W związku z wejściem w życie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym i określeniu poszczególnych przewozów min. wojewódzkich przewozów pasażerskich, które wykonywane są w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczających poza granice jednego województwa, pojawił się problem z finansowaniem tych linii komunikacyjnych.

W celu utrzymania priorytetowych linii komunikacyjnych w roku 2013 wszystkie zainteresowane gminy przyjęły model finansowania umożliwiający organizację transportu zbiorowego na liniach autobusowych, których trasa przebiega przez gminy nie będące członkami organizującego je związku lub porozumienia międzygminnego.

Rozwiązaniem problemu finansowania linii wojewódzkich miała być podpisana ustawa metropolitalna.

Z końcem kwietnia br. MSWiA przygotował nowy projekt ustawy metropolitalnej, który ma poprawić obecnie funkcjonującą ustawę mającą charakter uniwersalny. Projekt ten dotyczy wyłącznie woj. Śląskiego. Zaletą nowego projektu jest m.in. wsparcie związku metropolitalnego kwota rządu 250 ml zł rocznie.

Związek metropolitalny ma wykonywać zadania publiczne w zakresie: kształtowania ładu przestrzennego, rozwoju obszaru związku, publicznego transportu zbiorowego na obszarze związku, współdziałania w ustalaniu przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich na obszarze związku oraz promocji związku.

Organami związku zgodnie z projektem mają być zgromadzenia (po jednym delegacie z każdej gminy) i wybierany przez nie zarząd.

Rada Miasta Mikołowa przyjęła uchwałę o podjęciu działań mających wprowadzić miasto w struktury Metropolii Górnośląskiej.

Przystąpienie gminy Mikołów do Związku Metropolitalnego pozwoli nam na rozwiązanie problemu, który związany jest z koniecznością zakupu biletów przez pasażerów dwóch różnych operatorów, gdyż w ramach tego Związku wprowadzony miał być m.in. jeden wspólny bilet komunikacyjny dla mieszkańców.

Rozpoczęcie działalności związku w woj. śląskim mogłoby nastąpić w terminie przewidzianym dotychczasową ustawą, czyli od stycznia 2017 r. projekt w stosunku do obecnej ustawy wydłuża jednak okres organizowania związku po jego utworzeniu z dniem 1 stycznia realizacja zadań

publicznych i uzyskiwanie przez związek dochodów ma następować 1 stycznia roku kolejnego.

W związku z powyższym oczekujemy na dalszy rozwój wydarzeń działań organizacyjno-prawnych w tej kwestii.

Od nowego roku zmienia się również przepisy dotyczące finansowania kosztów stosowania przez przewoźników w transporcie zbiorowym ulg ustawowych. Zmiany wynikają z wprowadzonej ustawą z 16 grudnia 2010 r. o transporcie zbiorowym nowelizacji ustawy z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Polegają one na uchyleniu obecnych przepisów o finansowaniu ulg ustawowych z budżetu państwa.

Aktualnie przewoźnik, który stosuje ulgi na przejazd dla uczniów, studentów itd., może zgłosić się do samorządu po rekompensatę z tytułu utracenia przychodów spowodowanych stosowaniem ulg ustawowych. Dopłaty z tytułu ulg pokrywane są z budżetu państwa, które marszałek przekazuje przewoźnikom w formie dotacji.

Taka procedura ma obowiązywać tylko do końca grudnia 2016 roku.

W nowych uregulowaniach prawnych rekompensatę otrzymywać będzie nie przewoźnik, ale organizator, który następnie wypłaci ją operatorowi publicznego transportu zbiorowego, czyli podmiotowi, który na jego zlecenie, zgodnie z umową, zawartą w trybie określonym w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym, świadczyć będzie usługi przewozowe.

W specyficznej sytuacji znajduje się komunikacja miejska, której nie przysługuje refundacja ulg ustawowych z budżetu państwa.

Po 1 stycznia 2017 r. rekompensata będzie więc przysługiwała wyłącznie w wojewódzkich i powiatowych przewozach pasażerskich. Natomiast w gminnych tylko wtedy, gdy nie będą one komunikacją miejską.

Niezwykle istotnym jest także podjęcie planu transportowego. W przypadku organizatorów mających obowiązek sporządzenia planu transportowego, umowa z operatorem może obejmować wyłącznie linie lub sieci komunikacyjne zamieszczone w tym planie. Jednak zobowiązane samorządy, *zwłaszcza powiaty*, wciąż nie mają planów transportowych.

Zasadnym wydaje się podjęcie działań zmierzających w kierunku obniżenia kosztów funkcjonowania komunikacji zbiorowej poprzez pozyskanie dodatkowych środków na jej organizację. Dodatkowe środki można pozyskać poprzez włączenie powiatów w struktury porozumienia.

W związku z powyższym wystąpiliśmy z pismem do Starosty Mikołowskiego o podjęcie współpracy przy organizowaniu transportu zbiorowego poprzez przystąpienie powiatu do porozumienia, celem zmiany charakteru komunikacji miejskiej co umożliwiłoby ubieganie się o rekompensatę utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym.

W odpowiedzi na nasze pismo Wicestarosta Marek Szafraniec poinformował, iż podjął działania celem analizy zaistniałej sytuacji faktycznej i prawnej w przedmiotowym temacie.

Nadmienić należy, że przewoźnicy komercyjni w ubiegłych latach zaprzestali wykonywania usług w celach gospodarczych na liniach autobusowych np. relacji Katowice – Mikołów (przewozy regularne - busy), które wcześniej stanowiły uzupełnienie publicznego transportu zbiorowego naszego obszaru, z powodu nieopłacalności.

NACZELNIK WYDZIAŁU

inż. Jerzy Karwot

LINIE WOJEWÓDZKIE

MZK TYCHY

NR LINII	TRASA	FINANSOWANIE
29	Katowice – Mikołów – Łaziska – Orzesze	Gmina Mikołów płaci za pracę przewozową na terenie gminy Mikołów + 1/3 pracy przewozowej na terenie Katowic* *(rozliczenie wyliczone jest kluczem pracy przewozowej tj. która gmina ogółem ma na danej linii większą pracę przewozową dopłaca większą ilość do wzkm na terenie Katowic)
33	Gliwice – Gierałtówice – Mikołów – Tychy	Gmina Mikołów płaci za pracę przewozową na terenie gminy Mikołów + 1/2 za pracę przewozową za Gliwice i Gierałtówice
45	Katowice – Mikołów – Łaziska Śr.	Gmina Mikołów płaci za pracę przewozową na terenie gminy Mikołów + 1/2 pracy przewozowej na terenie Katowic
82	Tychy – Mikołów – Ruda Śl.	Gmina Mikołów płaci za pracę przewozową na terenie gminy Mikołów + 1/2 pracy przewozowej na terenie Rudę Śląską
69	Mikołów – Wyry – Łaziska – Orzesze – Żory	Gmina Mikołów płaci za pracę przewozową na terenie gminy Mikołów + 1/4 pracy przewozowej na terenie Żor

KZK GOP

NR LINII	TRASA	FINANSOWANIE
37	Mikołów – Podlesie – Katowice	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.
41	Mikołów – Gierałtówice – Gliwice	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.
120	Szczygłowiec – Knurów - Gierałtówice - Paniówki – Mikołów – Ruda Śl. - Katowice	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.
653	Mikołów - Brynów Pętla	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.
669	Gliwice – Przyszowice – Mikołów – Ruda Śl.	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.
695	Mikołów – Podlesie – Kostuchna- Mureki	Gmina Mikołów płaci tylko za pracę przewozową na terenie gminy.

Dotacja celowa na podstawie zawartych umów z Województwem Śląskim.

Nie finansujemy linii:

905N (linia nocna) relacji: Katowice Stawowa – Mikołów Dw. PKP
982 relacji: Ruda Śląska Orzegów Waniora – Mikołów Dw. PKP

LINIE KOMUNIKACYJNE NA TERENIE GMINY MIKOŁÓW

LINIE GMINNE

NR LINII	TRASA	FINANSOWANIE
25	Mikołów – Łaziska Górne	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
75	Tychy – Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
157	Tychy – Wiry – Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
245	Mikołów – Nowy Świat – Reta – Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
268	Tychy – Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
605	Mikołów – Wygoda - Orzesze	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
655	Mikołów – Łaziska Górne – Orzesze - Zgoń	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
K	Mikołów – Mokre – Bujaków – Wygoda - Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
J	Mikołów – Kamionka – Reta - Śmiłowice	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
P	Mikołów – Mokre - Bujaków - Wygoda	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
157	Tychy – Wiry - Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
294	Mikołów - Łaziska Górne – Orzesze - Wiry - Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów
620	Mikołów – Mokre – Paniowy - Mikołów	Mikołów płaci za prace przewozowa tylko na terenie gminy Mikołów

Dotacja celowa na podstawie Porozumienia Międzygminnego.

NR LINII	TRASA	FINANSOWANIE
N ŁAZISKA (linia bezbiletowa organizowana przez Łaziska Górne)	Mikołów – Kolonia Huta – Łaziska Górne – Łaziska Średnie	Mikołów płaci za prace przewozową tylko na terenie gminy Mikołów. Dotacja celowa na podstawie Porozumienia Międzygminnego.